

MONITOR SPÓŁDZIELCZY

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

Rok II.

Warszawa, 25 marzec 1949 r.

Część A

Nr A-6

TREŚĆ NUMERU:

poz. 46 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 16 lutego 1949 r. w sprawie statutu wzorcowego dla rybackiej spółdzielni pracy	1
poz. 47 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 16 lutego 1949 r. w sprawie zmiany struktury Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“	6
poz. 48 — Zarządzenie Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 lutego 1949 r. w sprawie zaprowadzenia w placówkach spółdzielczych urządzeń zabezpieczających przed kradzieżami i rabunkami	6
poz. 49 — Instrukcja Wydziału Szkolenia i Propagandy Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 14 marca 1949 r. w sprawie szkolenia pracowników i działaczy spółdzielczych	7
poz. 50 — Komunikat Biura Prawnego Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 marca 1949 r. w sprawie podatku od wynagrodzeń od wyrównania wynagrodzenia według norm nowego układu zbiorowego	11
Przegląd ustawodawstwa ogólnego	12

Poz. 46.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 16 lutego 1949 r.

w sprawie statutu wzorcowego dla rybackiej spółdzielni pracy.

Na mocy § 6 pkt. d) statutu Centralnego Związku Spółdzielczego (Monitor Polski Nr 57 z 1948 r. poz. 339) Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego na wniosek Centrali Rybnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej zatwierdza statut wzorcowy dla rybackiej spółdzielni pracy w następującym brzmieniu:

STATUT

Rybackiej Spółdzielni Pracy
z odpowiedzialnością udziałami w

§ 1.

Spółdzielnia nosi nazwę: Rybacka Spółdzielnia Pracy z odpowiedzialnością udziałami w

§ 2.

Siedziba Spółdzielni znajduje się w
a terenem działalności jest
Czas trwania Spółdzielni nie jest ograniczony.

§ 3.

Spółdzielnia jest członkiem Centrali Rybnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej.
Stosunek Spółdzielni do Centrali Rybnej określają obowiązujące przepisy, w szczególności statut Centrali Rybnej.

I. CEL, PRZEDMIOT I ZAKRES DZIAŁANIA

§ 4.

Spółdzielnia ma na celu zapewnienie pracy swym członkom oraz podniesienie ich zarobku i dobrobytu — przez dokonywanie w ramach planu gospodarczego Państwa wspólnej gospodarki połowowej. Spółdzielnia ma również na celu podniesienie poziomu zawodowego i kulturalnego swych członków.

§ 5.

Dla osiągnięcia swych celów Spółdzielnia:

- organizuje i dokonywuje połowy ryb przy udziale członków — na taborze pływającym własnym lub dzierżawionym od Państwa, a za zgodą Centrali Rybnej — od osób prywatnych;
- organizuje i prowadzi warsztaty związane z produkcją i naprawą sprzętu połowowego oraz stacje materiałów pędnych;
- prowadzi za zgodą lub na zlecenie Centrali Rybnej skup i sprzedaż detaliczną ryb oraz przetwórstwo rybne;
- współpracuje z właściwymi władzami i instytucjami w akcji ochronnej ryb i rozwoju rybołówstwa;
- zaopatruje rybaków w urządzenia połowowe;
- dzierżawi obwody rybackie;

- g) organizuje akcję zarybieniową;
- h) prowadzi działalność społeczno-wychowawczą, związaną z zawodowymi i kulturalnymi potrzebami członków i ich rodzin;
- i) udziela w razie potrzeby pomocy materialnej członkom i ich rodzinom z funduszków specjalnie na to przeznaczonych.

§ 6.

Spółdzielnia opiera swą działalność na pracy swych członków.

Zatrudnianie osób nie będących członkami, dopuszczalne jest jedynie w przypadkach uzasadnionych potrzebą prawidłowej działalności przedsiębiorstwa oraz w ilości nie przekraczającej 1/4 ogółu członków i kandydatów oraz wymaga każdorazowego zatwierdzenia Rady Nadzorczej.

Ograniczeń przewidzianych w ust. 2 nie stosuje się do młodocianych, przyjmowanych na naukę.

II. CZŁONKOWIE

§ 7.

Członkiem Spółdzielni może być każda osoba fizyczna, która:

- a) ukończyła 18 rok życia;
- b) posiada odpowiednie uprawnienia do wykonywania zawodu rybackiego, albo umiejętności w zakresie przetwórstwa rybnego, produkcji lub naprawy urządzenia połowowego.

W przypadkach wyjątkowych Rada Nadzorcza może przyjąć na członka osobę nie posiadającą powyższych kwalifikacji.

Decyzja taka wymaga zatwierdzenia najbliższego Walnego Zgromadzenia;

- c) utrzymuje się z własnej pracy i nie posiada przedsiębiorstwa opartego na pracy najemnej;
- d) mieszka na terenie działalności Spółdzielni.

§ 8.

Członków przyjmuje Rada Nadzorcza na podstawie złożonej deklaracji.

Przystępujący do Spółdzielni obowiązany jest odbyć 6-miesięczny okres próbny, po upływie którego Rada Nadzorcza decyduje o przyjęciu w poczet członków.

Decyzja o przyjęciu powinna być uwidoczniiona na deklaracji przystąpienia kandydata.

W wypadkach wyjątkowych, Rada Nadzorcza może okres próbny skrócić lub uchylić.

Osoby, które statut podpisały, stają się członkami Spółdzielni z chwilą jej zarejestrowania.

§ 9.

Liczba członków jest w zasadzie nieograniczona. Rada Nadzorcza może jednak odmówić przyjęcia kandydata, ze względu na niedostateczną ilość posiadanego przez Spółdzielnię taboru, sprzętu lub terenu rybackiego. W razie odmowy przyjęcia na kandydata, przysługuje zainteresowanemu, w ciągu miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia, odwołanie do Centrali Rybnej, która decyduje ostatecznie, lub przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia Radzie Nadzorczej.

§ 10.

Udział wynosi zł wpisowe zł. . . . Przystępujący do Spółdzielni deklaruje co najmniej jeden udział, oraz wpłaca na rachunek każdego zadeklarowanego udziału kwotę zł , resztę zaś w ratach miesięcznych po zł Wpisowe płatne jest przy złożeniu deklaracji.

§ 11.

Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni do wysokości zadeklarowanych udziałów.

§ 12.

Członkowie mają prawo do:

- a) pracy w Spółdzielni i związanego z tym udziału w jej przychodzie;
- b) brania udziału w Walnych Zgromadzeniach i zebraniach zespołów;
- c) korzystania z urządzeń i pomocy Spółdzielni w zakresie ustalonym przez jej organa;
- d) uczestniczenia w podziale nadwyżki bilansowej w granicach ustalonych przez Walne Zgromadzenie.

§ 13.

Członkowie Spółdzielni mają obowiązek:

- a) stosować się do przepisów statutu, regulaminów, uchwał i poleceń organów Spółdzielni oraz obowiązujących przepisów w zakresie rybołówstwa;
- b) wykonywać starannie i solidnie zlecone czynności, przestrzegając ściśle dyscypliny pracy;
- c) dążyć do zwiększenia produkcji przez racjonalizację metod pracy w zakresie połowów, ulepszenia oraz należytego, pełnego i dbałego wykorzystania urządzenia połowowego itp;
- d) dostarczać rybę z połowów wyłącznie do dyspozycji Spółdzielni.

§ 14.

Kandydaci na członków Spółdzielni, odbywający okres próbny, podlegają tym samym obowiązkom co członkowie. W razie niewykonywania obowiązków określonych w § 13 oraz w przypadku popełnienia czynu przestępczego lub działania na szkodę Spółdzielni, kandydat może być skreślony przez Radę Nadzorcza z listy kandydatów. Decyzja Rady Nadzorczej jest ostateczna.

§ 15.

Kandydaci mają prawo do:

- a) pracy w Spółdzielni i związanego z tym udziału w jej przychodach;
- b) korzystania z urządzeń i pomocy Spółdzielni;
- c) brania udziału z głosem doradczym w Walnych Zgromadzeniach i zebraniach zespołów.

§ 16.

Członkostwo gaśnie przez:

- a) wystąpienie,
- b) wykluczenie,
- c) śmierć.

§ 17.

Zgłoszenie wystąpienia powinno być dokonane na piśmie przynajmniej na 6 miesięcy przed końcem roku obrachunkowego.

§ 18.

Wykluczenie członka może nastąpić z powodu utraty warunków przewidzianych w § 7, niewykonywania obowiązków wyszczególnionych w § 13 oraz

w razie popełnienia czynu przestępczego lub działania na szkodę Spółdzielni.

Wykluczenia dokonuje Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu, lub przynajmniej 4 członków Spółdzielni. Wniosek o wykluczenie winien być złożony na piśmie i należycie uzasadniony.

Od decyzji o wykluczeniu przysługuje prawo odwołania się do najbliższego Walnego Zgromadzenia w ciągu miesiąca od daty doręczenia decyzji.

Do czasu zadecydowania sprawy przez Walne Zgromadzenie, członek jest zawieszony w prawach członka Spółdzielni.

Uchwałę o wykluczeniu Zarząd Spółdzielni podaje do wiadomości właściwej organizacji zawodowej rybaków.

§ 19.

Występujący lub wykluczony ze Spółdzielni członek traci prawo do udziału w nadwyżce Spółdzielni za rok obrachunkowy, w którym wystąpienie lub wykluczenie nastąpiło, zachowuje jednak prawo do udziału w przychodach Spółdzielni z tytułu wykonanej pracy.

III. ORGANA SPÓŁDZIELNI.

§ 20.

Organami Spółdzielni są:

- A. Walne Zgromadzenie,
- B. Rada Nadzorcza,
- C. Zarząd.

A. Walne Zgromadzenie.

§ 21.

W Walnym Zgromadzeniu biorą udział członkowie osobiście. Każdy członek ma prawo do jednego głosu, bez względu na ilość posiadanych udziałów.

W Walnym Zgromadzeniu mogą brać udział z głosem doradczym:

- a) przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego,
- b) przedstawiciel Centrali Rybnej,
- c) „ Morskiego Urzędu Rybackiego,
- d) „ zawodowej organizacji rybackiej.

Poza tym z głosem doradczym mogą brać udział w Walnym Zgromadzeniu kandydaci na członków Spółdzielni (§ 15-c).

§ 22.

Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy:

- a) wybór i odwołanie Rady Nadzorczej oraz Zarządu;
- b) podejmowanie uchwał o zmianie statutu;
- c) podejmowanie uchwał o rozwiązaniu i likwidacji Spółdzielni;
- d) uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia oraz zatwierdzanie regulaminu Rady Nadzorczej;
- e) ustalanie wysokości diet członków Rady Nadzorczej w granicach określonych przez Centralny Związek Spółdzielczy;
- f) delegowanie przedstawicieli na wojewódzkie zjazdy Centralnego Związku Spółdzielczego;

g) zatwierdzanie planu pracy, budżetu, sprawozdań z działalności Zarządu i Rady Nadzorczej, bilansów oraz rachunków strat i nadwyżek;

h) opiniowanie i przedstawianie Centrali Rybnej do zatwierdzenia planu finansowo-gospodarczego Spółdzielni;

i) podejmowanie uchwał w przedmiocie zaleceń i sprawozdań z rewizji;

j) podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki i sposobu pokrycia strat;

k) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągać;

l) tworzenie funduszy specjalnych i uchwalanie regulaminów tych funduszy;

ł) postanawianie w sprawach odwołań od decyzji wykluczenia członków ze Spółdzielni, jak również zatwierdzanie decyzji Rady Nadzorczej o przyjęciu na członka osoby nie posiadającej uprawnień wskazanych w § 7, lit. b).

Uchwały objęte literami: b, c, d wymagają zatwierdzenia Centrali Rybnej.

§ 23.

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd: zwyczajne — 2 razy do roku — w pierwszym i czwartym kwartale roku kalendarzowego; nadzwyczajne — w miarę potrzeby według uznania Zarządu lub na żądanie:

- a) Rady Nadzorczej,
- b) $\frac{1}{3}$ części wszystkich członków — na złożony na piśmie wniosek, wskazujący cel Zgromadzenia,
- c) Centrali Rybnej lub jej władz nadzorczych.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powinno być zwołane najpóźniej w ciągu jednego miesiąca, licząc od daty złożenia wniosku.

§ 24.

O terminie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia Zarząd zawiadamia członków oraz władze i instytucje wymienione w § 21 przez wywieszenie ogłoszeń w zakładach Spółdzielni, oraz listami poleconymi lub doręczonymi za pokwitowaniem, co najmniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Zwołane w ten sposób Walne Zgromadzenie jest zdolne do uchwał przy obecności przynajmniej $\frac{1}{2}$ liczby członków Spółdzielni.

§ 25.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał o zmianie statutu i odwołania członków Rady Nadzorczej przed upływem kadencji, które to uchwały wymagają większości $\frac{3}{4}$ głosów obecnych.

Uchwały mogą zapadać jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad.

Wybory i odwołania członków Rady Nadzorczej i Zarządu oraz decyzje w sprawach odwołań członków wykluczonych odbywają się w drodze tajnego głosowania. Ponadto na żądanie $\frac{1}{5}$ obecnych na Zgromadzeniu członków, przewodniczący obowiązany jest w każdej sprawie zarządzić głosowanie tajne.

§ 26.

Walne Zgromadzenie zagaja przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca, a następnie zarządza wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powołuje sekretarza.

§ 27.

Z obrad Walnego Zgromadzenia powinien być spisany protokół, który podpisują przewodniczący i sekretarz Zgromadzenia. Odpis protokołu powinien być w ciągu miesiąca od daty Walnego Zgromadzenia przesłany do wiadomości Centrali Rybnej.

B. Rada Nadzorcza.

§ 28.

Rada Nadzorcza składa się z . . . członków oraz z . . . zastępców, wybranych na okres lat 2-eh przez Walne Zgromadzenie.

Co roku ustępuje 1/2 członków Rady, a na miejsce ustępujących zostają wybrani nowi. W pierwszym roku rozstrzyga o ustąpieniu losowanie, w następnych — starszeństwo wyboru; w razie równego starszeństwa — rozstrzyga losowanie.

Członkowie ustępujący mogą być wybrani ponownie.

§ 29.

Do zakresu działania Rady Nadzorczej należą:

- a) wybór przewodniczącego Rady i jego zastępcy;
- b) określenie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu. Umowy o pracę z członkami Zarządu zawiera przewodniczący Rady Nadzorczej;
- c) przyjmowanie oraz wykluczanie członków Spółdzielni oraz kandydatów;
- d) zatwierdzanie decyzji Zarządu odnośnie zatrudniania w Spółdzielni osób nie będących członkami;
- e) uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzanie regulaminów Zarządu i zespołów;
- f) kontrola i nadzór nad działalnością Spółdzielni, w szczególności w zakresie: wykonania planu finansowo-gospodarczego, planu pracy, budżetu, prawidłowego prowadzenia ksiąg handlowych;
- g) opiniowanie sprawozdań Zarządu, bilansów, rachunków strat i nadwyżek oraz projektów planu pracy i budżetu;
- h) kontrola i nadzór nad pracami zespołów, a w szczególności nad pracami zespołów połowowych, przez uczestniczenie w połowach, dokonywanych przez te zespoły, do których członkowie Rady nie są włączeni;
- i) ustalanie wytycznych w przedmiocie konserwacji taboru, sprzętu oraz sposobu i miejsca dokonywania połowów;
- j) upoważnianie Zarządu do zaciągania pożyczek oraz do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Spółdzielni, jak również taboru pływającego i sprzętu, którego obsługa wymaga przynajmniej dwóch ludzi;
- k) dokonywanie czynności zleconych przez Centralę Rybną.

§ 30.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagana jest obecność przynajmniej połowy członków Rady, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 31.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje przewodniczący Rady lub w razie jego nieobecności — zastępca, w terminach i w sposób ustalony regulaminem.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywać się powinny przynajmniej raz na kwartał.

§ 32.

Każdy członek Rady Nadzorczej może być odwołany przed upływem kadencji na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia, powziętej co najmniej ilością $\frac{3}{4}$ głosów oddanych.

C. Zarząd.

§ 33.

Organem zarządzającym i reprezentującym Spółdzielnię jest Zarząd. Zarząd składa się z Prezesa oraz dwóch członków wybranych przez Walne Zgromadzenie na przeciąg jednego roku.

§ 34.

Rada Nadzorcza może w każdej chwili zawieszać w czynnościach Prezesa lub członka Zarządu; w przypadku tym Rada Nadzorcza powinna postąpić zgodnie z przepisami art. 41 Ustawy o Spółdzielniach.

§ 35.

Oświadczenia woli w imieniu Spółdzielni składają przez swe podpisy pod firmą Spółdzielni — Prezes łącznie z jednym z członków Zarządu lub dwaj członkowie Zarządu.

Regulamin Zarządu określi szczegółowo przypadki, które wymagają uchwały Zarządu oraz czynności wymagające współdziałania członka Zarządu, któremu zlecono kierownictwo finansowe Spółdzielni.

§ 36.

Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes Zarządu w miarę potrzeby, przynajmniej jednak raz na miesiąc.

Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów — decyduje głos Prezesa.

W posiedzeniach Zarządu może brać udział z głosem doradczym przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca oraz przedstawiciel Centrali Rybnej.

§ 37.

Prezes, względnie członek Zarządu, z tytułu wykonywania tej funkcji w Spółdzielni, nie przestaje być jej pracownikiem zatrudnionym w swoim właściwym zawodzie, do prac w którym został przez Spółdzielnię przyjęty na członka.

Działalność Prezesa względnie członka w Zarządzie jest dla niego pracą dodatkową, obok pracy zasadniczej we właściwym jego zawodzie.

Jeśli działalność Prezesa względnie członka w Zarządzie zabiera mu zbyt wiele czasu, lub pozbawia go możliwości normalnego wykonywania pracy zarobkowej we właściwym zawodzie na równi z innymi członkami Spółdzielni — jedynie wówczas Rada Nadzorcza ma prawo przyznać mu za jego pracę w Zarządzie wynagrodzenie.

Wynagrodzenie Prezesa względnie członka Zarządu nie może więcej niż o 25% przewyższać przeciętnych wypłat, uzyskiwanych przez członków-rybaków i nie może przekraczać norm ustalonych przez Centralny Związek Spółdzielczy.

§ 38.

Zarząd może tworzyć zespoły pracy, a w szczególności zespoły połowowe pod przewodnictwem jednego z członków Spółdzielni.

Organizację i pracę zespołu określi regulamin zespołu, opracowany przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorcza.

IV. GOSPODARKA I RACHUNKOWOŚĆ SPOŁDZIELNI

§ 39.

Spółdzielnia prowadzi swą działalność według zasad gospodarki planowej i włącza swój plan poprzez Centralę Rybną do planu państwowego. Spółdzielnia powinna w czasie wyznaczonym przez Centralę Rybną przedstawić swój plan do zatwierdzenia tejże Centrali.

§ 40.

Członek wnoszący do Spółdzielni swój tabor pływający lub wyposażenie połowowe otrzymuje należność w wysokości i na warunkach określonych w umowie, zawartej z Zarządem Spółdzielni. Umowy te podlegają zatwierdzeniu przez Centralę Rybną.

§ 41.

Zarząd powinien prowadzić prawidłowe księgi handlowe i stosować się pod tym względem do obowiązujących przepisów i zaleceń Centrali Rybnej.

Zamknięcie rachunkowe, budżet i plan pracy powinny być przedmiotem obrad zwyczajnych Walnych Zgromadzeń.

§ 42.

Wpływy z połowów będą dzielone według zasad ustalonych przez Walne Zgromadzenie.

Przy podziale wpływów osiągniętych z połowów należy odliczyć w szczególności koszty: materiałów pędnych, amortyzacji majątku, ubezpieczeń, podatków, wpłat na fundusze specjalne oraz ogólne koszty administracji.

W razie przekroczenia planu produkcji Walne Zgromadzenie może uchwalić dla członków specjalne premie.

§ 43.

Rok obrachunkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

§ 44.

Fundusze Spółdzielni stanowią udziały, fundusz społeczny oraz fundusze specjalne.

§ 45.

Fundusz społeczny służy wyłącznie do pokrycia strat bilansowych. Do funduszu społecznego przekazywać należy wpisowe oraz ustaloną zgodnie z § 50 część corocznej nadwyżki, a ponadto do funduszu tego przekazywać należy darowizny i nie podjęte przez byłych członków udziały.

§ 46.

Fundusze specjalne, jak np.: remontowy, sieciowy, przezorności, służą do celów oznaczonych przez Walne Zgromadzenie. Do funduszy tych przelewać należy corocznie część nadwyżki, stosownie do uchwały Walnego Zgromadzenia. Ponadto przelewać można darowizny i składki na te cele przeznaczone. Z funduszu przezorności wypłaca się zapomogi w okresie złych połowów, w nieszczęśliwych lub przewidzianych regulaminem wypadkach.

§ 47.

Majątek ruchomy i nieruchomy powinien być ubezpieczony.

§ 48.

W końcu roku obrachunkowego powinien być sporządzony inwentarz, zamknięcie rachunków, bilans oraz sprawozdanie roczne z działalności Spółdzielni, przy sporządzaniu których należy przestrzegać wytycznych ustalonych przez Centralę Rybną.

§ 49.

Wykazane w bilansie straty pokrywa się przede wszystkim z funduszu społecznego, zaś w razie braku lub wyczerpania tego funduszu odpisuje się je z udziałów.

§ 50.

Po zatwierdzeniu bilansu, czysta nadwyżka zostaje rozdzielona przez Walne Zgromadzenie wg wytycznych Centrali Rybnej.

V. PRZEPISY KOŃCOWE

§ 51.

Rozwiązanie i likwidacja Spółdzielni następuje zgodnie z przepisami ustawodawstwa spółdzielczego.

§ 52.

Pismem do ogłoszeń Spółdzielni jest organ Centralnego Związku Spółdzielczego.

Poz. 47.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 16 lutego 1949 r.

w sprawie zmiany struktury Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“.

Na posiedzeniu w dniu 16 lutego 1949 r. Zarząd CZS uchwalił nową strukturę Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“. Tym samym uchylona została uchwała Zarządu CZS z dnia 8 lipca 1948 r. w sprawie struktury Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“, ogłoszona w Nr 4 „Monitora Spółdzielczego“ z dnia 5 sierpnia 1948 r.

STRUKTURA CENTRALI SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW „SPOŁEM“.**Biuro Kadr.**

Dział polityki kadrowej
 „ socjalny
 „ personalny
 „ szkolenia
 Samodzielny referat ewidencyjny
 Inspektorat kadr

Biuro Społeczno-Samorządowe

Dział samorządu
 „ społeczny (aktywizacji członków)
 „ wydawnictw i propagandy

Biuro Administracyjne

Dział gospodarczy
 „ prawny
 „ ubezpieczeń
 „ transportowy

Wydział Ekonomiczny

Biuro planowania
 Dział polityki gospodarczej
 „ koordynacji planu
 „ statystyki

Biuro organizacyjne

Dział struktury sieci
 „ nadzoru organizacyjnego
 „ racjonalizacji pracy

Biuro inwestycji

Samodzielny referat planowania inwestycji
 Dział budownictwa
 „ maszyn i energetyki

Wydział Finansowy

Biuro finansowe
 Dział planowania finansowego
 „ finansowo-kredytowy
 „ podatkowy

Biuro rachunkowe
 Dział bilansowy
 „ kontroli kosztów
 „ księgowości centrali
 Instruktoriat księgowości

Wydział Rewizyjny

Dział organizacji rewizji
 „ rewizji spółdzielni I stopnia
 „ rewizji spółdzielni II stopnia
 „ rewizji placówek hurtowych
 „ rewizji zakładów wytwórczych centrali

Wydział Obrotu Towarowego

Dział planowania
 „ organizacji zaopatrzenia
 „ rozliczeń

Biuro artykułów przemysłowych

Dział cukru i artykułów monopolowych
 „ artykułów chemicznych
 „ artykułów gospodarstwa domowego
 „ konfekcji i galanterii
 „ papierniczy

Biuro artykułów rolniczo-spożywczych

Dział przetworów zbożowych i ziemiopłodów
 „ artykułów owocowo-warzywniczych
 „ tłuszczów i konserw
 „ towarów spożywczych i kolonialnych

Wydział Produkcji

Dział planowania
 „ zaopatrzenia
 Laboratorium

Biuro nadzoru produkcji spółdzielni

Dział piekarni
 „ masarni
 „ wytwórni wód gazowych
 „ wytwórni innych
 „ zbiorowego żywienia

Biuro administracji zakładów wytwórczych centrali

Dział przemysłu cukierniczego i makaroniarni
 „ produkcji przypraw i namiastek spożywczych
 „ przemysłu fermentacyjnego
 „ przemysłu artykułów gospodarstwa domowego (w likwidacji)

Poz. 48.

ZARZĄDZENIE CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 lutego 1949 r.

w sprawie zaprowadzenia w placówkach spółdzielczych urządzeń zabezpieczających przed kradzieżami i rabunkami.

Zdarzające się jeszcze ciągle wypadki kradzieży i rabunków mienia spółdzielczego wskazują na konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na zaprowadzenie w placówkach spółdzielczych odpowiednich urządzeń zabezpieczających.

W związku z tym zobowiązuje się zarządy spółdzielni oraz kierowników oddziałów i zakładów centrali spółdzielni i spółdzielni do sprawdzenia stanu dotychczas stosowanych urządzeń zabezpieczających i do uzupełnienia ich przy uwzględnieniu indywidualności

alnych potrzeb poszczególnych obiektów wg podanych niżej zasad:

- 1) W każdym obiekcie spółdzielczym tylko jedne drzwi wejściowe do budynku winny być zamknięte od zewnątrz, wszystkie zaś inne, jak również okiennice — od wewnątrz.
 - 2) Drzwi wejściowe powinny być od zewnątrz obite żelazną blachą o grubości 1 do 1,5 milimetra. Zawiasy, zamki i skoble u drzwi należy wpuścić w drzewo (futrynę) na śruby z nakrętkami, bądź na patent-śruby o długości 10 cm, bądź też zanitować, a z drugiej strony zamurować. Drzwi wejściowe powinny posiadać dwa różne zamki — tak, by posiadacz jednego tylko, klucza nie mógł je sam otworzyć. Klucze te przechowywać należy zawsze u ludzi zaufanych, ażeby nie zrobiono z nich „odcisków“.
 - 3) Okna budynków winny być zaopatrzone w okiennice dębowe obite blachą żelazną i zamknięte od wewnątrz na sztabę żelazną, której końce z jednej strony są wmurowane w ścianę (względnie jeżeli budynek jest drewniany — za pomocą śrub z nakrętkami lub śrub patentowych wpuszczonych w drzewo). Okna również winny być okratowane, szczególnie w sklepach, magazynach lub w pomieszczeniach kasowych, przy czym pręty krat muszą być kwadratowe, a nie okrągłe. Boki prętów kwadratowych powinny mieć wymiar 25 X 25 milimetrów; końce prętów kraty należy zamurować, ewentualnie spłaszczyć i za parapetem okna skrócić na patent-śruby o długości 10 cm lub śruby z nakrętkami, a nie — jak to się często zdarza — wpuszczać w drzewo (nie należy wstawiać krat w okna na piętach).
- Wszystkie wejścia, które mają łączność z obiektem spółdzielni, jak np. drzwi od piwnic i okna w nich, również należy zabezpieczyć.
- 4) Maszyny do pisania i liczenia w większych obiektach biurowych należy przechowywać w szafach żelaznych, lub — w razie ich braku — w schowku wybranym na ten cel i tam codziennie zanosić przed zakończeniem pracy. Okna i drzwi schowka należy zabezpieczyć, jak podano w punktach 2 i 3.
 - 5) Lokale kasowe w większych placówkach spółdzielczych winny być wyposażone w urządzenia alarmowe o podwójnym źródle prądu i dostatecznym zasięgu, a syreny alarmowe winny być umieszczone na zewnętrznej ścianie obiektu na wysokości między pierwszym a drugim piętrem lub w innym miejscu, do którego przestępca nie mógłby się dostać.
 - 6) Klucze od kasy w czasie pracy należy rozdzielać między dwie osoby, z których jedna przebywa normalnie poza lokalem kasowym. W razie potrzeby otwarcia kasy i przeniesienia gotówki do punktów wpląt i wypłat lub odwrotnie, dostęp do lokalu winien być w tym czasie dla interesantów zamknięty.
 - 7) Wejście (wjazd) na posesję placówki spółdzielczej winno być otwarte tylko jedno, najbardziej dogodnie dla ruchu pieszego i kołowego. Wszystkie inne wejścia należy zamykać i zabezpieczać.
 - 8) Posesja placówki spółdzielczej winna być odgrodzona od innych posesji płotem drewnianym lub siatką.
 - 9) W godzinach po ukończeniu pracy w większych obiektach winien być dozorca, któryby kontrolował co 15 minut miejsca zagrożone. Dozorca powinien mieć dostęp do telefonu, ażeby w razie niebezpieczeństwa wzywać M. O. lub straż ogniową.
 - 10) Należy zwrócić uwagę na kasę ogniotrwałą, w której przechowywane są pieniądze po godzinach pracy. Dostanie się do kasy nie przedstawia dla przestępców żadnej trudności, gdyż włamywacze, przy pomocy „raka“, prują ich ścianki. Przy takich kasach należy po godzinach pracy wystawiać wartę.
 - 11) Klucze od zamków, które zabezpieczają drzwi obiektów, schowków itp. należy przechowywać pod zamknięciem w ten sposób, ażeby nie wszyscy pracownicy mieli do nich dostęp, lecz tylko osoby uprawnione do ich posiadania.

Prace związane z uzupełnieniem urządzeń zabezpieczających powinny być podjęte i zakończone możliwie niezwłocznie, a w żadnym wypadku nie później niż do dnia 31 marca 1949 roku.

Przy opracowywaniu planu zaprowadzenia urządzeń zabezpieczających, należy porozumieć się z miejscowymi organami M. O., dążąc do wykonania ich propozycji i wskazówek.

Gdyby zaprowadzenie urządzeń zabezpieczających, zaleconych niniejszym zarządzeniem lub wskazówkami organów M. O., pociągało za sobą zbyt wysokie koszty, należy w sprawie konieczności tego urządzenia porozumieć się z oddziałem okręgowym centrali, względnie — jeżeli chodzi o placówki centrali spółdzielni — z delegaturami CZS.

Za ewentualne szkody wynikłe z powodu niezaprowadzenia urządzeń zabezpieczających, zaleconych niniejszym zarządzeniem, lub — w razie wątpliwości — decyzją oddziału okręgowego bądź delegatury CZS, odpowiadają osobiście członkowie zarządu spółdzielni oraz kierownicy oddziałów i zakładów centrali spółdzielni i spółdzielni.

Poz. 49.

INSTRUKCJA WYDZIAŁU SZKOLENIA I PROPAGANDY CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 14 marca 1949 r.

w sprawie szkolenia pracowników i działaczy spółdzielczych.

I. CELE SZKOLENIA

Szkolenie organizowane przez CZS, centrale spółdzielni i większe spółdzielnie ma na celu:

- 1) umożliwienie zdobycia kwalifikacji zawodowych (teoretycznych i praktycznych) tym pracownikom, którzy ich nie posiadają.

- 2) stałe uzupełnianie wiedzy zawodowej pracowników wykwalifikowanych,

- 3) stałe dokształcanie członków komitetów członkowskich, rad nadzorczych, działaczy samorządowych itp. w zakresie umiejętności kontroli prac spółdzielni i central, z punktu widzenia interesów świata pracy,

- 4) wprowadzenie ogółu pracowników i działaczy spółdzielczych w problematykę społeczno-gospodarczą i polityczną Polski Ludowej,
- 5) kształcenie tych kategorii pracowników, których dopływ z państwowego szkolnictwa zawodowego do spółdzielczości jest niewystarczający.

II. FORMY SZKOLENIA

A. Odprawy i konferencje.

1. Założenia.
 - a) Odprawy służbowe, zwolywane przez centralę, oddziały okręgowe (rejonowe) central, PZGS i zarządy większych spółdzielni mają na celu omówienie, z właściwymi zespołami pracowników, instrukcji i zarządzeń służbowych dla lepszego zrozumienia i dokładnego ustalenia techniki wykonania. Przebieg odpraw jest krótki, rzeczowy i zasadniczo bez dyskusji. Niejasności wyjaśnia się w formie odpowiedzi na pytania.
 - b) Konferencje mają zasadniczo charakter roboczy; celem ich jest wspólne zespołowe rozwiązywanie określonych zadań. Na kilka dni przed konferencją każdy uczestnik otrzymuje porządek obrad, jasno sformułowane zagadnienia do przemyślenia i dyskusji oraz tezy referatów, które mają wprowadzić uczestników w przedmiot obrad.
2. Rola działów szkolenia central.

Działy te:

- a) organizują we własnym zakresie odprawy i konferencje pracowników odpowiedzialnych za akcję szkolenia, lub powiązanych z tą akcją (instr. młodzieżowych, pracy kobiet itp.),
- b) współdziałają z zainteresowanymi wydziałami swych central przy organizacji odpraw i konferencji, zwolywanych dla omówienia zagadnień szkolenia,
- c) biorą z reguły udział w odprawach i konferencjach instruktorów technicznych, technologicznych i organizacyjnych oraz rewidentów, celem wzięcia ich z akcją szkolenia pracowników i z kontrolą tej akcji.

B. Kursy ustne.

1. Założenia.
 - a) Kursy ustne, przeprowadzane w ośrodkach szkolenia, stanowią winny intensywną formę szkolenia pracowników.
 - b) Cel każdego kursu winien być jasno sprecyzowany, a program i konspekty podstawowych przedmiotów zawczasu opracowane.
 - c) Na kursy należy kierować służbowo (w ramach planu kursów) tylko pracowników, którzy ze względu na dobro pracy muszą być szybko przeszkoleni, oraz tych, którzy ucząc się w zespołach samokształceniowych, na kursach korespondencyjnych lub wieczorowych, pragną zdobyć kwalifikacje zawodowe, a w pracy swej wykazują się dobrymi rezultatami.
 - d) Na kierowników kursów powoływać należy fachowców, mających zdolności organizator-

skie i przygotowanie pedagogiczne; pożądanymi są fachowcy z zakresu objętego programem kursu; kierownik kursu winien w zasadzie wyklądać jeden z przedmiotów według specjalności.

2. Przygotowanie kursu.

Organizację kursu rozpoczyna się w takim terminie, by można było wykonać następujące czynności wstępne:

- a) staranny dobór uczestników kursu,
- b) dobór wykładowców i zasugerowanie im właściwej metody pracy na kursie,
- c) ustalenie rodzaju i metod prac pisemnych lub ćwiczeń, które kandydaci mają wykonać przed przybyciem na kurs oraz lekturę, którą mają przestudiować; opracowanie w związku z tym wskazówek metodycznych,
- d) rozesłanie wymienionych materiałów i wezwania na kurs w terminie umożliwiającym wykonanie postawionych zadań,
- e) opracowanie rozkładu teoretycznych i praktycznych zajęć na kursie i rozesłanie go wykładowcom łącznie z programem, wykazem tematów opracowań pisemnych i ćwiczeń praktycznych, które uczestnicy mają przerobić przed przybyciem na kurs.

Czynności wymienione w pkt. a, b, c, i e wykonuje kierownik pedagogiczny kursu w ścisłym porozumieniu z zainteresowanym wydziałem centrali.

Zawiadomienia o kursie (wezwania na kurs) wysła z reguły biuro (dział) kadr, wyjątkowo — zainteresowany wydział, w porozumieniu z biurem (działem) kadr.

3. Program i metody pracy.

W programie zajęć, zależnie od celu kursu i poziomu słuchaczy, przewiduje się we właściwej proporcji godzin:

- a) seminaria,
- b) ćwiczenia praktyczne,
- c) wykłady,
- d) naukę pod kierunkiem i czytelnictwo,
- e) zajęcia świetlicowe,
- f) wycieczki.

Program każdego kursu obejmuje w odpowiedniej proporcji:

- a) zagadnienia zawodowe (fachowe),
- b) zagadnienia społeczno-polityczne i kulturalne,
- c) wskazówki dotyczące techniki dalszej pracy samokształceniowej w danym kierunku (lektura, metody przystania z niej).

Przy układaniu programów kursów, jak i przy ich realizacji, należy dawać pierwszeństwo seminarium, dyskusjom i ćwiczeniom w oparciu o doświadczenie zdobyte przez słuchaczy i o przeczytaną lekturę, zaś wykłady ograniczać do niezbędnego minimum.

4. Przeprowadzenie kursu.

W pierwszym dniu kierownik pedagogiczny kursu:

- a) ewidencjonuje uczestników,
- b) sprawdza czy i jak słuchacze przygotowali się do kursu,
- c) dyskwalifikuje i odsyła uczestników nieprzygotowanych,

- d) dokonuje w miarę potrzeby korekty rozkładu zajęć,
- e) organizuje samorząd słuchaczy, zapoznaje ich z metodami pracy na kursie, z rozkładem zajęć, z biblioteką i świetlicą, organizacją pracy samodzielnej itp.

W trakcie kursu kierownik:

- a) przeprowadza korelację zajęć poszczególnych wykładowców i instruktorów,
- b) czuwa nad stosowaniem jednolitych metod pracy dostosowanych do poziomu słuchaczy i charakteru kursu (walczy z werbalizmem nauczania),
- c) służy słuchaczom pomocą w opanowaniu materiału naukowego,
- d) organizuje wraz z wykładowcami naukę samodzielną słuchaczy i czytelnictwo,
- e) współdziała z samorządem kursu w organizacji zajęć świetlicowych i wycieczek,
- f) stara się poznać słuchaczy, gromadzi o nich spostrzeżenia i urabia sobie opinię co do ich poziomu umysłowego, ideowego, stopnia przygotowania zawodowego itp.,
- g) dba o wytworzenie odpowiedniej atmosfery pracy i atmosfery ideowej,
- h) troszczy się o czystość pomieszczeń, jakość żywienia itp.,
- i) organizuje egzaminy końcowe (względnie kolokwia).

Po zakończeniu kursu kierownik:

- a) opracowuje opinię o słuchaczach, uzgadnia ją z wykładowcami, uzupełnia ewentualnie wnioskami (w sprawie awansów, przesunięć itp.) i przedkłada je biuru (działowi) kadr centrali,
- b) przesyła słuchaczom zaświadczenia z ukończenia kursu,
- c) opracowuje ankietę wypełnianą przez uczestników kursu,
- d) opracowuje sprawozdanie opisowe i rachunkowe z kursu.

5. Programy i podręczniki.

- a) Programy, podręczniki, skrypty i wskazówki metodyczne do nauk zarówno na kursach ustnych jak i korespondencyjnych (o ile nie są opracowane przez CZS) opracowują fachowcy na zamówienie działów szkolenia centrali, a zatwierdza je do użytku — na wniosek zarządu zainteresowanej centrali — Centralny Związek Spółdzielczy.
W miarę możliwości, za zgodą autorów, należy dostosowywać do potrzeb doszkalania spółdzielczego podręczniki szkół zawodowych.

- 6. Kierowników dla poszczególnych rodzajów kursów wyznacza dział szkolenia centrali w porozumieniu z biurem (działem) kadr.

Kierownika(ów) danego rodzaju kursu(ów) należy wyznaczyć w zasadzie równocześnie z ustaleniem programu szkolenia na dany okres (roczny lub półroczny).

Kierownik kursu jest odpowiedzialny za opracowanie programu oraz za wykonanie terminowe czynności wymienionych wyżej w punkcie 2 lit. a - e.

7. Wykładowcy.

Kierownik dobiera odpowiednich wykładowców poszczególnych przedmiotów i przedkłada ich listę działowi względnie referatowi szkolenia do dalszego uzgadniania i akceptacji. Wykładowca winien być przede wszystkim dobrym fachowcem i pedagogiem. Wykładowcy zagadnień społeczno - gospodarczych i politycznych winni być przede wszystkim zaprasza- ni spośród działaczy społecznych, ich kandydatury uzgadnia się z biurem (działem) kadr.

Należy dążyć do pogłębienia specjalizacji prele- gentów oraz do stworzenia stałej grupy wykładow- ców, którzy na systematycznie prowadzonych dla nich konferencjach będą pogłębiać swoje wiadomości dydaktyczne.

C. Kursy korespondencyjne.

1. Drogą korespondencyjną szkoli się:

- a) pracowników, którzy nie posiadają kwalifika- cji zawodowych,
- b) kandydatów na pracowników, spośród osób zakwalifikowanych przez władze spółdzielni w porozumieniu z instytucjami społecznymi, partiami politycznymi, ZMP itp.,
- c) członków władz spółdzielni.

2. Organizacja nauki.

Naukę korespondencyjną prowadzi się w miarę możliwości na zasadach współzawodnictwa pracy:

- a) w działach i grupach zawodowych (sklepowi, magazynierzy, księgowi itp.) dostosowanych do poziomu uczestników,
- b) w klasach korespondencyjnych, obejmujących jednolite grupy uczestników przygotowują- cych się do egzaminów wg programu określo- nego typu szkoły zawodowej,
- c) w specjalnych zespołach samokształceni- wych.

Korektę ćwiczeń przeprowadza się:

- a) centralnie w siedzibie kierownictwa kursów, bądź
- b) w terenowych punktach szkolenia korespon- dencyjnego.

Naukę korespondencyjną uzupełnia się wg pro- gramu:

- a) na kursach ustnych, w czasie których prze- prowadzi się z reguły egzaminy,
- b) na konferencjach,
- c) w czasie obowiązkowych praktyk.

3. Metody nauczania, zakres i układ materiału, czasokres nauki itp. ustala się każdorazowo dla każ- dego z działów (grup) zależnie od poziomu uczestni- ków i charakteru kursu.

D. Praktyki.

1. Praktykanci.

Akcją praktyk obejmuje się:

- a) pracowników wykwalifikowanych, celem za- poznania ich z nowymi metodami, naukową organizacją pracy lub zdobyciami nauki, techniki itp.,
- b) pracowników niewykwalifikowanych, ale zdo- bywających kwalifikacje na kursach i w szko- łach wieczorowych, na kursach koresponden-

cyjnych itp. — celem zapoznania ich z racjonalną organizacją i techniką pracy,

- c) kandydatów na pracowników: słuchaczy szkół wyższych, uczniów średnich szkół zawodowych oraz uczestników kursów korespondencyjnych, celem wprowadzenia ich w technikę i organizację pracy w instytucjach spółdzielczych.

2. Miejsce praktyk.

Praktyki dzielą się na:

- a) zbiorowe — w wyspecjalizowanych ośrodkach praktyk przy większych, wzorowo zorganizowanych przedsiębiorstwach spółdzielczych,
- b) indywidualne — przy wzorowo zorganizowanych spółdzielniach i przedsiębiorstwach spółdzielczych.

3. Organizacja praktyk.

Zainteresowane wydziały centrali, oddziały okręgowe (rejonowe), PZGS i spółdzielnie, szkoły i kierownictwo SKK przesyłają za pośrednictwem biura (działu) kadr wykazy praktykantów do działu szkolenia centrali.

Dział szkolenia:

- a) opracowuje programy, instrukcje i ustala metody praktyk,
- b) prowadzi ewidencję ośrodków praktyk: spółdzielni i przedsiębiorstw spółdzielczych, nadających się na praktyki,
- c) w porozumieniu z biurem (działem) kadr za pośrednictwem właściwych wydziałów zleca opiekę nad praktykantami doświadczonym pracownikom w spółdzielniach i przedsiębiorstwach,
- d) zbiera opinię o praktykantach i przekazuje je biurom (działom) kadr i szkołom,
- e) kontroluje przebieg praktyk i opracowuje sprawozdania.

E. Zebrania pracownicze.

1. We wszystkich administracyjnych i gospodarczych placówkach spółdzielczych odbywają się systematycznie miesięczne zebrania pracownicze, organizowane przez Rady Zakładowe lub miejscowe koła związków zawodowych, w porozumieniu z zarządami spółdzielni (kierownictwami placówek) celem:

- a) informowania ogółu pracowników o dotychczasowych osiągnięciach i zaniedbaniach w pracy, szczególnie w odniesieniu do realizacji planu gospodarczego,
- b) wspólnego poszukiwania dróg doskonalenia organizacji i metod pracy oraz podniesienia jej wydajności,
- c) informowania pracowników o aktualnych problemach społeczno-gospodarczych, politycznych, zawodowych, kulturalnych itp.,
- d) zespołowego omawiania i rozwiązywania spraw pracowniczych — takich, jak organizacja i prowadzenie świetlic, bibliotek zespołów samokształceniowych i artystycznych, żłobków i przedszkoli dla dzieci itp.

2. Dla należytego prowadzenia tej akcji i właściwego wykorzystania jej dla celów szkolenia — działy szkolenia w centralach, w porozumieniu ze Związkiem Zawodowym Pracowników Spółdziel-

- a) opracowują instrukcje i wytyczne w sprawie organizacji zebrań,
- b) opracowują i rozsyłają do spółdzielni i placówek terenowych central materiały pomocnicze (konspekty, wykresy, ilustracje, broszury itp.),
- c) kontrolują za pośrednictwem rewidentów i instruktorów organizacyjnych, czy zarządy spółdzielni i kierownictwa placówek terenowych central ułatwiają zespołom pracowniczym organizację zebrań i czy zebrania te mają należyty przebieg.

III. OŚRODKI SZKOLENIA.

1. Ośrodek szkolenia winien odpowiadać następującym wymogom:

- a) łatwość dojazdu środkami lokomocji publicznej,
- b) odpowiednia liczba pomieszczeń na internat, sale wykładowe, świetlice, bibliotekę i pracownie oraz pomoce naukowe,
- c) bliskość instytucji spółdzielczych i ich przedsiębiorstw.

2. Ośrodki szkolenia powinny być tworzone:

- a) przy wyspecjalizowanych szkołach zawodowych w miastach (z tym, że internaty dla uczestników kursów zostaną zorganizowane poza szkołą),
- b) przy wyspecjalizowanych przedsiębiorstwach spółdzielczych,
- c) w miarę możliwości należy łączyć je z ośrodkami praktyk.

IV. ZADANIA BIURA SZKOLENIA CZS I DZIAŁÓW SZKOLENIA CENTRAL.

1. Biuro Szkolenia CZS:

- a) analizuje i zatwierdza plany szkolenia central i w oparciu o nie opracowuje jeden, wspólny plan szkolenia pracowników spółdzielczych,
- b) nadzoruje i koordynuje prace central w zakresie szkolenia oraz otacza je opieką instrukcyjną,
- c) organizuje — w porozumieniu z centralami — w miarę potrzeby akcję szkolenia pracowników (i szkolenia kandydatów) określonych typów np. rewidentów, planistów i szkoleniowców dla central,
- d) prowadzi ogólną statystykę i sprawozdawczość z prac całej spółdzielczości w zakresie szkolenia.

2. Działy szkoleniowe central:

- a) współpracują z państwowym średnim szkolnictwem zawodowym w myśl wytycznych CZS na odcinku kształcenia nowych kadr pracowniczych, a w wypadkach koniecznych szkolą je we własnym zakresie,
- b) planują i realizują szkolenie pracowników swych central i zrzeszonych spółdzielni,
- c) prowadzą kartotekę wykładowców,
- d) roztaczają nadzór i opiekę instrukcyjną nad pracami szkoleniowymi oddziałów okręgowych (rejonowych) swych central i nad akcją szkoleniową dużych spółdzielni,
- e) prowadzą statystykę szkolenia prowadzonego centralnie i przez placówki terenowe,

- f) prowadzą biblioteki w centrali, oddziałach okręgowych (rejonowych) i ośrodkach szkolenia oraz roztaczają nadzór i opiekę instrukcyjną nad bibliotekami spółdzielni.

V. PLANOWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. Podstawy planowania.

Plan pracy opiera się:

- o wytyczne planu gospodarczego,
- o dokładną znajomość stopnia kwalifikacji zawodowych i ideowych pracowników,
- o dokładną ocenę środków stojących do dyspozycji działu lub przewidywanych dla celów szkoleniowych.

2. Roczny plan pracy.

Roczny (ramowy) plan pracy działu szkolenia central opracowują wg schematu ustalonego przez CZS i przesyłają do Wydziału Szkolenia i Propagandy CZS w terminie do 30 listopada każdego roku.

3. Plany i sprawozdania kwartalne.

- Działy szkolenia przesyłają do Wydziału Szkolenia i Propagandy CZS sprawozdania kwartalne w nieprzekraczalnych terminach do dnia: 20 kwietnia, 20 lipca, 20 października i 20 stycznia każdego roku za kwartał ubiegły.
- Plany pracy kwartalne — w terminach do dnia: 15 marca, 15 czerwca, 15 września i 15 grudnia na kwartał następny.

Poz. 50.

KOMUNIKAT BIURA PRAWNEGO CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 marca 1949 r.

w sprawie podatku od wynagrodzeń od wyrównania wynagrodzenia według norm nowego układu zbiorowego.

Biuro Prawne Centralnego Związku Spółdzielczego podaje do wiadomości, że w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 9 lutego 1949 r. Nr. D. V. 1465/4/49 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 5 poz. 24) od wyrównania wynagrodzenia wypłaconego jednorazowo w okresie do 30 czerwca 1949 r. za szereg okresów wypłaty w postaci różnicy między wynagrodzeniami przypadającymi według obowiązującego od 1 stycznia 1949 r. układu zbiorowego, a wypłaconymi zaliczkowo (częściowo, a conto) wynagrodzeniami według obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1949 r. norm uposażeniowych, lub układów zbiorowych, podatek od wynagrodzeń należy obliczyć i potrącić tak, jak gdyby wypłata wyrównania nastąpiła we właściwych okresach wypłaty, pod warunkiem, że w terminie wpłaty podatku zostaną przedłożone właściwym dla podatku od wynagrodzeń urzędowi skarbowemu (rewizyjnym) szczegółowe wykazy, zawierające obliczenie należnego według powyższej zasady podatku oraz kwoty, która podlegać będzie umorzeniu na podstawie art. 35 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 173).

Umorzenie to m. in. dotyczy podatku od wynagrodzeń otrzymanych przez pracowników zatrudnionych w Centralnym Związku Spółdzielczym, w centralach spółdzielni i centralach spółdzielczo-państwowych oraz w spółdzielniach.

Przykład

Podatnik otrzymał następujące wynagrodzenia:
w styczniu 1949 r. za styczeń 1949 r. zaliczkowo według dotychczasowych przepisów uposażeniowych zł 20.000.—
podatek obliczony wg. stopy procentowej 4% zł 800.—
w lutym 1949 r. za luty 1949 r. również zaliczkowo zł 20.000.—

podatek wg. stopy procentowej 4%	zł 800.—
w marcu 1949 r. zawarto nowy układ zbiorowy z mocą obowiązującą od 1. I. 1949 r. oraz z ustaleniem wynagrodzenia na zł 25.000.—; w marcu wypłacono zatem za marzec 1949 r. uposażenie według nowego układu zbiorowego	zł 25.000.—
wyrównanie za luty 1949 r.	„ 5.000.—
wyrównanie za styczeń 1949 r.	„ 5.000.—
razem	zł 35.000.—

podatek wg. stopy procentowej 11%	zł 3.850.—
razem podatek	zł 5.450.—

W myśl wytycznych niniejszego okólnika, podatek należy obliczyć tak, jak gdyby wypłata wynagrodzeń nastąpiła we właściwych okresach wypłaty:

- podatek od wynagrodzenia za styczeń 1949 r. wraz z wyrównaniem, tj. od kwoty zł 25.000.— według stopy procentowej 6% zł 1.500.—
 - podatek od wynagrodzenia za luty 1949 r. wraz z wyrównaniem, tj. od kwoty zł 25.000.— według stopy procentowej 6% zł 1.500.—
 - podatek od wynagrodzenia za marzec 1949 r. od zł 25.000.— według stopy procentowej 6% zł 1.500.—
	zł 4.500.—
różnica	zł 950.—

podlega umorzeniu.

Gdyby z obliczenia powyższego wynikała nadpłata w podatku, nie podlega ona zarachowaniu ani zwrotowi.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA OGÓLNEGO

W numerze 7 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 16 lutego 1949 r.

Podatek od wynagrodzeń

poz. 41. Ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń.

Ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń wprowadza szereg nowych przepisów o istotnym znaczeniu, różniących się zasadniczo od przepisów, jakie dotychczas obowiązywały na mocy dekretu z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 30, poz. 129 i z 1948 r. Nr 17 poz. 117).

Przed wszystkim nakłada ona na pracodawcę (władze, instytucje, przedsiębiorstwa) obowiązek obliczania i potrącania podatku od podatnika oraz wpłaty podatku do kasy właściwego urzędu skarbowego (art. 2 ust. 3 i art. 16 ustawy).

Dotychczas obowiązek ten tylko częściowo ciążył na pracodawcy.

W myśl art. 4 ustawy podatkowi podlegają wszelkiego rodzaju wynagrodzenia, otrzymywane: 1) na podstawie stosunku służbowego lub umowy o pracę; 2) na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia; 3) za pełnienie obowiązków społecznych lub obywatelskich bez względu na sposób powołania do pełnienia tych obowiązków i nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek; 4) za czynności, wykonane na opartym o przepisy prawa zleceniu władzy; 5) przez osoby, należące do składu zarządów, rad, komitetów nadzorczych, komisji rewizyjnych i członków organów osób prawnych, niezależnie od sposobu powołania tych osób do powyższych instytucji; 6) przez osoby, wykonujące twórczość lub działalność naukową, oświatową, artystyczną, literacką i publicystyczną w przypadkach i na warunkach, jakie określi Minister Skarbu w drodze rozporządzenia wykonawczego.

Ponadto ustawa upoważnia Ministra Skarbu do uznania w drodze rozporządzeń wynagrodzeń, otrzymywanych przez inne grupy osób, poza ściśle wymienionymi w tekście ustawy, za podlegające podatkowi od wynagrodzeń.

Ustawa upoważnia również Ministra Skarbu do określania w drodze rozporządzeń, w jakich przypadkach wynagrodzenia otrzymywane na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia podlegają podatkowi od wynagrodzeń.

Podatkowi od wynagrodzeń podlegają nie tylko świadczenia pieniężne, lecz również świadczenia, otrzymywane w naturze, przy czym wartość pieniężną świadczeń w naturze określa się na podstawie cen wolnego rynku.

Wysokość cen wolnego rynku ustala Minister Skarbu co najmniej raz na pół roku w miesiącu czerwcu i grudniu na następne półrocze. Minister Skarbu może również ustalić ryczałtowo wartości pieniężne świadczeń w naturze jednolite dla całego Państwa lub odrębnie dla poszczególnych okręgów izb skarbowych lub ich części.

Art. 5 ustawy wylicza szczegółowo w dwudziestu punktach wynagrodzenia, wolne od podatku. W szczególności wolne są od podatku od wynagrodzeń wszystkie świadczenia, wypłacane podatnikom przez instytucje ubezpieczeń społecznych; skapitalizowane renty, wypłacane z funduszy instytucji ubezpieczeń społecznych; emerytury, zaopatrzenia wdowie i sierocy, renty i zapomogi inwalidów wojennych i ofiar wrogów demokratycznego ustroju Polski; dodatki rodzinne, wypłacane z budżetu Państwa oraz płace i dodatki, wypłacane przez Skarb Państwa w związku z odznaczeniami wojennymi i odniesionymi ranami; odszkodowania za utratę życia lub zdrowia w związku z pełnioną służbą lub pracą; wartość opieki leczniczej, szpitalnej, sanatoryjnej oraz wartość bezpłatnie wydawanych lekarstw; wartość świadczeń pracodawcy na doroczne wczasy pracowników do wysokości połowy jednomiesięcznego wynagrodzenia danego pracownika; jednorazowe zapomogi ślubne, porodowe i pogrzebowe do wysokości 15.000.— zł, jeżeli udzielane są w okresie trzech miesięcy przed lub do zdarzenia; dary pieniężne i w naturze do wysokości 25.000.— zł otrzymywane z tytułu co najmniej dwudziestopięcioletniego okresu trwania pracy; stypendia, zwracane przez pracodawcę faktycznie poniesione opłaty szkolne, zasiłki na cele naukowe, nagrody za wynalazki itp., odszkodowania za używane przez pracownika własne narzędzia pracy (amortyzacja); diety poselskie, zwroty kosztów służbowych, kosztów podróży, noclegu oraz diety, jeżeli nie przekraczają one faktycznych wydatków płatnika albo nie są wyższe od wydatków ustalonych

przepisami układu zbiorowego pracy lub obowiązującymi przepisami dla danego zawodu; faktycznie poniesione koszty biletu na przejazd środkami masowej lokomocji od miejsca zamieszkania do miejsca pracy i z powrotem, przy czym o koszty te zmniejsza się podstawę obliczenia podatku.

Przodującym w pracy pracownikiem z tytułu współzawodnictwa pracy podatek może być obniżony najwyżej o 30%.

Minister Skarbu został przez ustawę upoważniony do zwalniania w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej od podatku innych kategorii wynagrodzeń, (art. 5 ustawy)

Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wypłacenia wynagrodzenia niezależnie od tego, czy zostało ono wypłacone za okres bieżący, przeszły lub przyszły, a wygasa z dniem śmierci podatnika, jak również z dniem rozwiązania umowy o pracę lub wygrzeszenia tytułu uzasadniającego wypłatę wynagrodzenia, jednak dopiero po dokonaniu całkowitego rozrachunku i wypłacaniu reszty należności z rozwiązanego stosunku lub wygasłego tytułu (art. 6 — 8 ustawy).

Podstawę obliczenia podatku stanowią wszystkie wynagrodzenia, wypłacane w danym okresie wypłaty, przy czym okresem wypłaty jest okres, na jaki płatnik (pracodawca) powinien według umowy lub przepisu prawa obliczać i wypłacać wynagrodzenie. Jeżeli jednak okres ten jest dłuższy niż miesięczny, — za okres wypłaty przyjmuje się okres miesięczny.

W przypadkach, gdy podatnik otrzymuje od tego samego pracodawcy wynagrodzenie za ustalony okres wypłaty, a ponadto wynagrodzenia o nieustalonym okresie wypłaty — podstawę obliczenia podatku stanowi suma wszystkich powyższych wynagrodzeń, wypłacana w ustalonym okresie wypłaty.

Od wynagrodzeń, dla których nie ustalono okresu wypłaty, za podstawę obliczenia podatku przyjmuje się sumę wszystkich wynagrodzeń, wypłaconych w danym miesiącu.

W przypadkach, gdy podatnik otrzymuje od tego samego pracodawcy dwa lub więcej wynagrodzeń, pracodawca obowiązany jest obliczyć i potrącić podatek, przyjmując za podstawę obliczenia łączną sumę wszystkich wynagrodzeń, otrzymanych w okresie wypłaty.

Natomiast jeżeli podatnik otrzymuje wynagrodzenie od więcej niż jednego płatnika (pracodawcy), to podatek od wynagrodzenia, otrzymywanego od drugiego i dalszych płatników, oblicza się bez względu na wysokość wynagrodzenia z 50% zwyczają; jeżeli jednak wynagrodzenie nie przekracza 20.000.— zł miesięcznie, 4.620.— zł tygodniowo lub 800.— zł dziennie, stopa procentowa podatku wynosi 5%.

Gdy podatnik otrzymuje wynagrodzenie od kilku pracodawców (płatników), to jest on uprawniony do pisemnego wskazania płatnikowi wynagrodzenia, od którego ma być pobierany podatek bez zwyczajki.

Pracodawca (płatnik) jest obowiązany zażądać od podatnika pisemnego oświadczenia o pobieraniu lub niepobieraniu przez niego wynagrodzenia od innych pracodawców ze wskazaniem płatnika, od którego pobiera się podatek bez zwyczajki.

W razie niezłożenia przewidzianego wyżej oświadczenia, płatnik obliczy i pobierze podatek ze zwyczają 50%.

Ze swej strony podatnik jest obowiązany do złożenia w ciągu siedmiu dni pracodawcy, uprawnionemu do pobierania podatku bez zwyczajki, pisemne oświadczenie o każdym nowym stosunku prawnym, z którego wynagrodzenie podlega podatnikowi od wynagrodzeń na zasadzie umowy o pracę oraz na skutek pełnienia obowiązków społecznych lub obywatelskich, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek.

Przepisy o 50% zwyczajce oraz o obowiązku składania pisemnych oświadczeń nie mają zastosowania do wynagrodzeń, otrzymywanych przez osoby, wykonujące twórczość lub działalność naukową, oświatową, artystyczną, literacką lub publicystyczną.

Szczegółowe przepisy, dotyczące tego rodzaju podatników, będą ustalone w rozporządzeniu wykonawczym do omawianej ustawy. (art. 9 ustawy).

Podatek oblicza się, z wyjątkiem podatników wykonujących twórczość lub działalność naukową, oświatową, arty-

styczną, literacką lub publicystyczną, według następujących skal:

A. od wynagrodzeń z okresem wypłaty miesięcznym:			
1	przy wynagr. ponad zł	13.000.—	do zł 14.000.— — 0,75%
2	" " " "	14.000.—	" " 15.000.— — 1%
3	" " " "	15.000.—	" " 17.000.— — 2%
4	" " " "	17.000.—	" " 19.000.— — 3%
5	" " " "	19.000.—	" " 21.000.— — 4%
6	" " " "	21.000.—	" " 23.000.— — 5%
7	" " " "	23.000.—	" " 25.000.— — 6%
8	" " " "	25.000.—	" " 28.000.— — 7%
9	" " " "	28.000.—	" " 31.000.— — 8%
10	" " " "	31.000.—	" " 34.000.— — 9%
11	" " " "	34.000.—	" " 38.000.— — 11%
12	" " " "	38.000.—	" " 42.000.— — 13%
13	" " " "	42.000.—	" " 50.000.— — 15%
14	" " " "	50.000.—	" " 60.000.— — 17%
15	" " " "	60.000.—	" " 70.000.— — 19%
16	" " " "	70.000.—	" " 80.000.— — 21%
17	" " " "	80.000.—	" " 100.000.— — 23%

B. od wynagrodzeń z okresem wypłaty tygodniowym:			
1	przy wynagr. ponad zł	3.000.—	do zł 3.230.— — 0,75%
2	" " " "	3.230.—	" " 3.460.— — 1%
3	" " " "	3.460.—	" " 3.920.— — 2%
4	" " " "	3.920.—	" " 4.380.— — 3%
5	" " " "	4.380.—	" " 4.850.— — 4%
6	" " " "	4.850.—	" " 5.310.— — 5%
7	" " " "	5.310.—	" " 5.770.— — 6%
8	" " " "	5.770.—	" " 6.460.— — 7%
9	" " " "	6.460.—	" " 7.150.— — 8%
10	" " " "	7.150.—	" " 7.950.— — 9%
11	" " " "	7.950.—	" " 8.770.— — 11%
12	" " " "	8.770.—	" " 9.690.— — 13%
13	" " " "	9.690.—	" " 11.540.— — 15%
14	" " " "	11.540.—	" " 13.850.— — 17%
15	" " " "	13.850.—	" " 16.150.— — 19%
16	" " " "	16.150.—	" " 18.460.— — 21%
17	" " " "	18.460.—	" " 23.080.— — 23%

C. od wynagrodzeń z okresem wypłaty dziennym:			
1	przy wynagr. ponad zł	520.—	do zł 560.— — 0,75%
2	" " " "	560.—	" " 600.— — 1%
3	" " " "	600.—	" " 680.— — 2%
4	" " " "	680.—	" " 760.— — 3%
5	" " " "	760.—	" " 840.— — 4%
6	" " " "	840.—	" " 920.— — 5%
7	" " " "	920.—	" " 1.000.— — 6%
8	" " " "	1.000.—	" " 1.120.— — 7%
9	" " " "	1.120.—	" " 1.240.— — 8%
10	" " " "	1.240.—	" " 1.360.— — 9%
11	" " " "	1.360.—	" " 1.520.— — 11%
12	" " " "	1.520.—	" " 1.680.— — 13%
13	" " " "	1.680.—	" " 2.000.— — 15%
14	" " " "	2.000.—	" " 2.400.— — 17%
15	" " " "	2.400.—	" " 2.800.— — 19%
16	" " " "	2.800.—	" " 3.200.— — 21%
17	" " " "	3.200.—	" " 4.000.— — 23%

Przy wynagrodzeniach, przekraczających najwyższe kwoty wynagrodzeń, podanych w tabelach A. B. i C. podatek wynosi 23% od tych kwot i 30% od reszty wynagrodzenia

Podatek od wynagrodzeń za pełnienie obowiązków społecznych lub obywatelskich, wypłacanych za przepracowany dzień lub za posiedzenie, oblicza się według skali dla wynagrodzeń z okresem wypłaty dziennym.

Od pracowników sezonowych pobiera się podatek obliczony według jednej z przytoczonych wyżej tabel, zmniejszony o połowę.

Dla ustalenia stopy procentowej i obliczenia podatku wynagrodzenie zaokrągla się do pełnych dziesiątków złotych w dół a podatek — do pełnych złotych w dół.

Art. 10 pkt. 7 ustawy zawiera przepis, że podatek należy potrącić w ten sposób, żeby z wynagrodzenia wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało mniej, niż zostaje z najwyższego wynagrodzenia bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Ponadto Minister Skarbu może obniżyć w drodze rozporządzenia przytoczone powyżej w tabelach skale oraz podwyższać kwotę wynagrodzenia, wolnego od podatku.

Od wynagrodzeń, otrzymywanych przez osoby, wykonujące twórczość lub działalność naukową, oświatową, artystyczną, literacką lub publicystyczną podatek oblicza się według następującej skali:

1. od wynagrodzenia do 20.000.— zł — 5%
2. od wynagrodzenia ponad 20.000.— zł do 50.000.— zł — 10%
3. od wynagrodzenia ponad 50.000.— zł — 15%.

Podatek od wynagrodzeń pobiera się drogą potrącenia od wypłacanego wynagrodzenia, kwoty należnego podatku. Należy to czynić przy każdej wypłacie wynagrodzenia. chyba, że według postanowień układu zbiorowego pracy podatek otrzymuje w ustalonym w układzie zbiorowym okresie, wypłaty częściowe na poczet wynagrodzenia. W podobnych przypadkach podatek oblicza się i pobiera przy ostatecznym obrachunku wynagrodzenia za dany okres wypłaty.

W przypadkach, gdy pracodawca (płatnik) nie potrąca należnego podatku lecz ponosi go z własnych funduszy, obowiązany jest przyjąć za podstawę do ustalenia stopy procentowej i obliczenia podatku taką kwotę, aby — po potrąceniu od tej kwoty należnego podatku — pozostała różnica wyrażała sumę przypadającą podatnikowi do wypłaty. Zasadę powyższą stosuje się jednak tylko wtedy, gdy wynagrodzenie przekracza 20 000 — zł miesięcznie 4.620.— zł tygodniowo lub 800 — zł dziennie. (art. 12 ustawy).

W przypadkach, gdy podatnik ma na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci, podatek obniża się o 25%. Jeżeli podatnik ma więcej niż czworo dzieci na utrzymaniu, podatek obniża się o 50%. Całkowite zwolnienie od podatku następuje wówczas, gdy podatnik ma więcej niż sześćoro dzieci na utrzymaniu.

Jeżeli podatnikiem jest kobieta, ulga wynosi 25%, gdy ma na utrzymaniu więcej niż jedno dziecko, a 50% gdy ma na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci. Całkowite zwolnienie następuje, gdy ma na utrzymaniu więcej niż czworo dzieci.

Zniżki te jednak mają zastosowanie tylko wówczas, gdy wynagrodzenie podatnika nie przekracza 30 000 — zł miesięcznie, 6.920 zł tygodniowo lub 1 200.— zł dziennie i gdy w okresie wypłaty podatnicy nie są obowiązani do płacenia podatku dochodowego.

W przypadkach, gdy mąż jest obowiązany do płacenia podatku dochodowego, lub gdy oboje małżonkowie pobierają wynagrodzenie, — żonie zniżka nie przysługuje.

Podatnikowi, który otrzymuje wynagrodzenie od różnych płatników (pracodawców), przysługuje zniżka tylko w stosunku do jednego przez niego wskazanego wynagrodzenia.

Zniżki podatkowe nie mają zastosowania w stosunku do podatników wykonujących twórczość lub działalność naukową, oświatową, artystyczną, literacką lub publicystyczną. (art. 13 ustawy).

Podatek podwyższa się:

1) o 20% dla podatników w wieku ponad dwadzieścia pięć lat, niezonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu dzieci i pobierających wynagrodzenie ponad 20.000 — zł miesięcznie, 4.620.— zł tygodniowo lub 800.— zł dziennie;

2) o 10% dla podatników żonatych lub zamężnych od lat przeszło dwóch, lecz nie mających na utrzymaniu dzieci, jeżeli podatnicy ci pobierają wynagrodzenie ponad 25.000.— zł miesięcznie, 5.770.— zł tygodniowo lub 1.000.— zł dziennie.

Zwyżki podatku nie stosuje się do osób, które miały na utrzymaniu dzieci co najmniej przez okres dziesięciu lat.

Zwyżek podatkowych nie stosuje się również w stosunku do osób, wykonujących twórczość lub działalność naukową oświatową, artystyczną, literacką lub publicystyczną. (art. 14 ustawy).

Uwaga: Centralny Związek Spółdzielczy, centrale spółdzielni, centrale spółdzielczo-państwowe i spółdzielnie oraz przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze zostaną zwolnione od uzupełniającego podatku w drodze rozporządzenia Ministra Skarbu

Płatnik obowiązany jest wpłacić do kasy właściwego urzędu skarbowego (rewizyjnego) w terminie do siedmiu dni po dokonaniu wypłaty wynagrodzenia z dołączeniem wykazu potrąceń względnie odpisu listy płacy wszystkie kwoty potrąconego podatku od wynagrodzeń, kwoty tego podatku, ponoszone przez pracodawcę (płatnika) z własnych funduszy oraz kwoty podatku uzupełniającego.

Przy wypłacaniu wynagrodzeń dziennych należności podatkowe należy wpłacać w następujących terminach:

1. do dnia 14 danego miesiąca z wypłat, dokonanych od 1 do 7 tego miesiąca;
2. do dnia 21 danego miesiąca z wypłat, dokonanych od 8 do 14 tego miesiąca;
3. do dnia 28 danego miesiąca z wypłat, dokonanych od 15 do 21 tego miesiąca;

4. do dnia 7 następnego miesiąca z wypłat, dokonanych od 22 do końca miesiąca.

Minister Skarbu jest uprawniony do określenia innych terminów płatności tych podatków.

Z dniem wejścia w życie omawianej ustawy utraciły moc wszelkie przepisy, jakie dotychczas obowiązywały w tym przedmiocie, a w szczególności — dekret z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P., z 1947 r., Nr 30, poz. 129 i z 1948 r. Nr. 17, poz. 117) z tym jednak, że przepisy tego dekretu mają zastosowanie przy ustalaniu wysokości dodatkowej opłaty (art. 13), różnicy podatku w myśl art. 15, art. 16 zdanie drugie oraz różnicy podatku od łącznych wynagrodzeń (art. 17) za rok kalendarzowy 1948.

Ustawa omawiana weszła w życie z dniem ogłoszenia, to jest z dniem 16 lutego 1949 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.

Obowiązek społecznego oszczędzania.

Poz. 42. Ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o zmianie ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania.

W ustawie o obowiązku społecznego oszczędzania z dnia 30 stycznia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 74. Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr. 36, poz. 256 i Nr. 52, poz. 415) zostały wprowadzone następujące zmiany:

1. W myśl postanowień art. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r., obowiązek społecznego oszczędzania ciążył a osobach, pobierających wynagrodzenie przekraczające 240.000.— zł w stosunku rocznym. Według nowego brzmienia tego artykułu i punktu obowiązku społecznego oszczędzania ciąży na osobach, podlegających podatkowi od wynagrodzeń jeżeli ich wynagrodzenie przekracza za okres wypłaty: miesięczny zł 30.000.—, tygodniowy zł 6.900, dzienny zł 1.200.—.

Dla wynagrodzeń o innych okresach wypłaty Minister Skarbu określił w drodze rozporządzenia odpowiednią kwotę wynagrodzenia, od której to kwoty poczynając powstaje obowiązek oszczędzania.

2. Z nowego brzmienia, nadanego art. 23-mu ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. wynika, że banki, instytucje bądź placówki, którym zostało zlecone administrowanie oraz nadzór nad środkami finansowymi Społecznego Funduszu Oszczędnościowego (Bank Gospodarstwa Krajowego i inne instytucje bankowe, upoważnione do tego rozporządzeniem Ministra Skarbu), ustalają składki oszczędnościowe uczestników funduszu C w przypadkach niewykonania obowiązku pobrania i wpłacenia składek przez pracodawcę.

3. Art. 30 ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. otrzymał nowe brzmienie, według którego składki oszczędnościowe uczestników funduszu C (praca najemna) pobiera pracodawca w sposób i w trybie, przewidzianym dla podatku od wynagrodzeń, po czym wnosi je do właściwej instytucji bądź placówki na książeczki oszczędnościowe tych uczestników.

Za wynagrodzenie uważa się wynagrodzenie w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń, (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 41) z wyłączeniem wynagrodzeń, zwolnionych od podatku na mocy art. 5 ust. 1 i 3 tej ustawy.

4. Zostały wprowadzone nowe stawki oszczędnościowe, które obecnie wynoszą:

A. od wynagrodzeń z okresem wypłaty miesięcznym:

powyżej zł 30.000.— do zł 42.000.— 1%
powyżej zł 42.000.— do zł 60.000.— 2%
powyżej zł 60.000.— 3%

B. od wynagrodzeń z okresem wypłaty tygodniowym:

powyżej zł 6.900.— do zł 9.700.— 1%
powyżej zł 9.700.— do zł 13.800.— 2%
powyżej zł 13.800.— 3%

C. od wynagrodzeń z okresem wypłaty dziennym:

powyżej zł 1.200.— do zł 1.700.— 1%
powyżej zł 1.700.— do zł 2.400.— 2%
powyżej zł 2.400.— 3%

W przypadkach, gdy uczestnik funduszu C (praca najemna) otrzymuje wynagrodzenie od więcej niż jednego pracodawcy (płatnika podatku od wynagrodzeń), składki oszczędnościowe od wynagrodzeń, wypłacanych przez drugiego i dalszych płatników (pracodawców) — oblicza się bez względu na wysokość wynagrodzenia z 50% zwyżką. Jeżeli jednak wynagrodzenie nie przekracza zł 30.000.— miesięcznie, zł 6.900.— tygodniowo lub zł 1.200.— dziennie, stawka oszczędnościowa wynosi 1%.

Minister Skarbu określił w drodze rozporządzenia dla innych okresów wypłaty kwotę, do wysokości której ma zastosowanie stawka oszczędnościowa 1%.

Przewidziane w ustawie o podatku od wynagrodzeń pisemne oświadczenia podatników (o pobieraniu lub niepobieraniu przez niego wynagrodzenia od innych płatników (pracodawców), wskazujące wynagrodzenie, od którego ma być pobierany podatek bez zwyżki, o każdym nowym stosunku prawnym, z którego wynagrodzenie podlega podatkowi od wynagrodzeń), — są wiążące również i dla obliczania składki oszczędnościowej.

Przy ustalaniu stawki oszczędnościowej i obliczaniu składki oszczędnościowej wynagrodzenie zaokrągla się do pełnych setek złotych w dół, zaś kwotę składki oszczędnościowej — do pełnych dziesiątków złotych w dół.

Składki należy obliczać w ten sposób, aby z wynagrodzenia wyższego stopnia po potrąceniu składki nie pozostało mniej, niż zostaje z najwyższego wynagrodzenia bezpośrednio niższego stopnia, po potrąceniu przypadającej na ten stopień składki oszczędnościowej.

Pracodawca jest obowiązany do pobierania i wnoszenia składek oszczędnościowych.

Wykonanie omawianej ustawy zostało poruczone Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Omawiana ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia, to jest z dniem 16 lutego 1949 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.

Przy ustalaniu rocznych wkładów oszczędnościowych uczestników funduszu C (praca najemna), podlegających obowiązkowi uiszczania wkładów (składek) oszczędnościowych od wynagrodzeń za rok kalendarzowy 1948 stosować należy przepisy ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania w brzmieniu, obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 lutego 1949 r.

Naczelne władze gospodarki narodowej.

poz. 43. Ustawa z dnia 10 lutego 1949 r. o zmianie organizacji naczelnych władz gospodarki narodowej.

Centralny Urząd Planowania zostaje zniesiony. Zniesiony został również urząd Ministra Przemysłu i Handlu.

Kierownictwo gospodarką narodową zostało powierzone Komitetowi Ekonomicznemu Rady Ministrów jako organowi Rządu.

Przewodniczący Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów jest mianowany i odwoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Prezesa Rady Ministrów spośród członków Rządu.

Zastępcami Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów są: Minister Skarbu, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych oraz zastępcy Przewodniczącego Komisji Planowania Gospodarczego.

Poza ministrami, jacy będą wymienieni w regulaminie Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, który będzie uchwalony przez Radę Ministrów, w pracach tego Komitetu wezmą udział przedstawiciele instytucji i organizacji gospodarczych, zawodowych i społecznych, wskazanych przez ów regulamin.

W miejsce Centralnego Urzędu Planowania została utworzona Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego, na czele której stoi Przewodniczący Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego zastępują dwaj zastępcy, mianowani i odwoływani przez Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Prezesa Rady Ministrów, przedstawiony w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego. Stanowiska tych zastępców są równoznaczne ze stanowiskami Ministrów.

Jako terenowe organy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego zostały utworzone wojewódzkie urzędy planowania gospodarczego.

Został również powołany do życia Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego, do zakresu działania którego należą sprawy szkolenia i przysposobienia zawodowego dla potrzeb gospodarki narodowej z wyłączeniem rolnictwa.

Na czele Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego stoi Prezes, mianowany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego podlega Przewodniczącemu Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów. W miejsce urzędu Ministra Przemysłu i Handlu zostały utworzone następujące urzędy:

1. **Ministra Górnictwa i Energetyki**, do zakresu działania którego należą sprawy przemysłu węglowego, torfowego, solnego, naftowego, gazowniczego i energetycznego, sprawy górnicze i administracji górniczej oraz służba geologiczna.

2. **Ministra Przemysłu Ciężkiego**, do zakresu działania którego należą sprawy przemysłu hutniczego, metalowego, elektrotechnicznego i chemicznego.

3. **Ministra Przemysłu Lekkiego** z zakresem działania, obejmującym sprawy przemysłu włókienniczego, odzieżowego, skórzanego, drzewnego, zapałczanego, papierniczego, mineralnego i poligraficznego.

4. **Ministra Przemysłu Rolnego i Spożywczego**, z zakresem działania, obejmującym sprawy przemysłu cukrowniczego, fermentacyjnego i innych rodzajów przemysłu spożywczego oraz sprawy przemysłu spirytusowego i tytoniowego.

5. **Ministra Handlu Wewnętrznego**, do zakresu działania którego należą sprawy handlu wewnętrznego.

6. **Ministra Handlu Zagranicznego** z zakresem działania, obejmującym sprawy handlu zagranicznego.

Ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia, to jest z dniem 16 lutego 1949 r. z tym zastrzeżeniem, że Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego, Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego i nowo utworzone urzędy ministrów rozpoczną swoją działalność w terminach, jakie określią rozporządzenia Rady Ministrów.

W Dzienniku Ustaw Nr 9 z dnia 23 lutego 1949 r.

Umarzanie prywatno-prawnych wierzytelności państwowych.

poz. 49. Ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o zmianie ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o umarzeniu prywatno-prawnych wierzytelności państwowych.

W myśl przepisów ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 26 z 1938 r., poz. 228) nieściągalne prywatno-prawne wierzytelności państwowe mogą być decyzją Ministra Skarbu na wniosek właściwego Ministra umarżane.

W szczególności art. 2 pkt. 5 tej ustawy przewiduje umarzenie podobnej wierzytelności „jeżeli nie przewyższa ona 100.—, a jej ściąganie byłoby połączone z trudnościami nieproporcjonalnymi do tej wartości”.

Otóż ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. powyższą kwotę zł. 100.— zastępuje kwotą zł. 10.000.—.

W Dzienniku Ustaw Nr 10 z dnia 5 marca 1949 r.

Zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych.

poz. 59. Ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o zmianie ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych.

Art. 5 powołanej wyżej ustawy otrzymał następujące brzmienie: „Przepisy niniejszej ustawy nie dotyczą przedsiębiorstw państwowych, państwowo-spółdzielczych, central spółdzielczo-państwowych i przedsiębiorstw spółdzielczych oraz samorządowych”.

Wynika z tego, że przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze, centrale spółdzielczo-państwowe i przedsiębiorstwa spółdzielcze są wolne od obowiązku uzyskania od władz przemysłowych zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych.

Zakres działania Ministra Handlu Wewnętrznego.

poz. 62. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie zakresu działania Ministra Handlu Wewnętrznego.

Termin rozpoczęcia działalności Ministra Handlu Wewnętrznego został ustalony na dzień 19 lutego 1949 roku.

Do zakresu działania Ministra Handlu Wewnętrznego należą wszystkie sprawy handlu wewnętrznego (usług handlowych) zarówno uspołecznionego (państwowego, samorządowego, spółdzielczego i organizacji społecznych) jak i prywatnego, a w szczególności:

1. planowanie gospodarcze i polityka inwestycji w dziedzinie handlu wewnętrznego;
2. regulowane handlu wewnętrznego, sprawy zaopatrzenia ludności i regulowanie spożycia;
3. nadzór nad przedsiębiorstwami przetwórstwa spożywczego (młynarstwo, piekarstwo, rzeźnictwo, wedliniarstwo itp.), związanymi z przedsiębiorstwami handlowymi;
4. zarządzanie rezerwami towarowymi, zleconymi Ministrowi Handlu Wewnętrznego;
5. sprawy cen w handlu wewnętrznym;
6. organizacja sieci handlu uspołecznionego;
7. kierowanie działalnością przedsiębiorstw handlowych państwowych, państwowo-spółdzielczych oraz pozostających pod zarządem państwowym i państwowo-spółdzielczym oraz pozostających pod zarządem państwowym;
8. nadzór i ustalanie kierunku działalności handlowej central spółdzielni, central spółdzielczo-państwowych i spółdzielni.

W ciągu jednego miesiąca od dnia wejścia w życie omawianego rozporządzenia powołane zostaną wydziały handlowe w urzędach wojewódzkich oraz referaty handlu w powiatowych władzach administracji ogólnej.

Spisy przedsiębiorstw handlowych: państwowych, państwowo-spółdzielczych i samorządowych, przedsiębiorstw handlowych, pozostających pod zarządem central spółdzielczo-państwowych i central spółdzielni, podlegających Ministrowi Handlu Wewnętrznego — będą ustalone uchwałą Rady Ministrów i ogłoszone w „Monitorze Polskim”.

Rozporządzenie niniejsze weszło w życie z dniem 5 marca z mocą obowiązującą od dnia 19 lutego 1949 roku.

Spis przedsiębiorstw handlowych, o którym mowa w powyższym rozporządzeniu, ukazał się już w „Monitorze Polskim” Nr A-14 z dnia 14 marca 1949 r. pod pozycją 161, jako Uchwała Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r.

„Spis uspołecznionych przedsiębiorstw, działających w dziedzinie handlu wewnętrznego” dzieli te przedsiębiorstwa na trzy grupy: A — podlegające bezpośrednio kierownictwu Ministra Handlu Wewnętrznego; B — podlegające nadzorowi Ministra Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z właściwymi Ministrami lub Centralnym Związkiem Spółdzielczym oraz C — podlegające nadzorowi właściwych ministrów lub Centralnego Związku Spółdzielczego w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego.

W spisie tym figurują następujące przedsiębiorstwa:

w grupie A

1. Centrala Tekstylna.
2. Polskie Zakłady Żywnościowe,
3. „Spedytor”

w grupie B

1. Centrala Mięsna,
2. Centrala Rybna,
3. Centrala Spółdzielni Spożywców „Społem”,
4. Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”,
5. Centrala Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich,
6. Centrala Spółdzielni Ogrodniczych.

w grupie C

1. Centrala Spółdzielni Pracy,
2. Centrala Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność”,
3. Centrala Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich

OKÓLNIKI I ZARZĄDZENIA PAŃSTWOWYCH WŁADZ CENTRALNYCH

Infomacje podatkowe.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr 4 z dnia 7 lutego 1949 r. pod poz. 18 został ogłoszony okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 25 stycznia 1949 r. w sprawie informacji podatkowych (Lcz. D. V. 20155/I/48).

W myśl powyższego okólnika, część II okólnika Nr 203 z dnia 1 lipca 1947 r. Nr D.V.1403/I/47 została zmieniona w ten sposób, że nie należy zbierać informacji podatkowych, odnoszących się między innymi do Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego, central spółdzielczo-państwowych, central spółdzielni, powiatowych związków gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, spółdzielni parcelacyjno-osadniczych oraz spółdzielni zrzeszonych w Centralach:

- 1) Spółdzielni Spożywców „Społem”,
- 2) Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich,
- 3) Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich,
- 4) Spółdzielni Mieszkaniowych.

Natomiast będą nadal zbierane informacje podatkowe, odnoszące się do spółdzielni, zrzeszonych w Centralach:

- 1) Spółdzielni: Pracy,
- 2) Spółdzielni Ogrodniczych,
- 3) Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“.

Równocześnie dla uniknięcia wątpliwości, Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że nie należy zbierać informacji podatkowych, dotyczących transakcji między centralami spółdzielni i spółdzielniami; natomiast należy zbierać informacje o centralach spółdzielni i spółdzielniach o transakcjach, zawartych z przedsiębiorstwami sektora prywatnego, a w tych przedsiębiorstwach należy zbierać informacje także o transakcjach, zawartych ze spółdzielniami.

Nabywanie i dzierżawa mienia państwowego.

W tym samym numerze pod poz. 20 został ogłoszony okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 28 stycznia 1949 r. (Lcz. D. VIII. 10511/4/49), przyznający centralom spółdzielni prawo składania wniosków o wyodrębnienie w spisach przedmiotów i innych praw majątkowych, przeznaczonych do sprzedaży i dzierżawy na zasadzie ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. o zbywaniu i dzierżawie oraz o przekazywaniu na własność związków samorządu terytorialnego niektórych kategorii mienia państwowego (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr 10, poz. 75), a będących w posiadaniu, dzierżeniu lub zarządzie spółdzielni, oraz do wskazywania spółdzielni, którym przedmioty i inne prawa majątkowe będą sprzedane za cenę ustaloną przez okręgowe komisje likwidacyjne.

Maszyny i inwentarz rolny.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr 5 z dnia 15 lutego 1949 r. pod poz. 25 ogłoszono okólnik Ministra Skarbu z dnia 9 lutego 1949 r. w sprawie sprzedaży maszyn i inwentarzu rolnych przez urzędy likwidacyjne ośrodkom maszynowym.

W okólniku tym Ministerstwo Skarbu poleca, aby maszyny i inwentarz rolny, podlegające sprzedaży na rzecz ośrodków maszynowych gminnych spółdzielni Związków Samopomocy Chłopskiej i spółdzielni parcelacyjno-osadniczych, były niezwłocznie po oszacowaniu przekazywane do użytkowania tym spółdzielniom.

Zastępowanie spółdzielni przed władzami podatkowymi.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr 6 z dnia 24 lutego 1949 r. został ogłoszony okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1949 r. Nr. D V.2905/I/48 w sprawie zastępowania spółdzielni przed władzami podatkowymi.

Okólnikiem tym Ministerstwo Skarbu przyznało Delegatom Centralnego Związku Spółdzielczego prawo zastępowania przed władzami podatkowymi central spółdzielni i zrzeszonych w nich spółdzielni.

Kredyty inwestycyjne.

Ministerstwo Odbudowy pismem okólnym z dnia 18.XII 1948 r. Nr. D. VII. 13067/I/48 przedłużyło okres wykorzystania kredytów, przewidzianych w ramach Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1948, do dnia 31 marca 1949 r.

Zakup zwierząt rzeźnych, mięsa, tłuszczu i przetworów mięsnych.

W „Monitorze Polskim“ Nr. A-9 z dnia 26 lutego 1949 r. pod poz. 116 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 16 lutego 1949 r., w myśl którego osoby, upoważnione do wykonywania rzemiosła wędliniarско-rzeźniczego i wyrobu mięsa lub wyrobu konserw mięsnych mogą, na podstawie uprawnień do prowadzenia rzemiosła, dokonywać zakupu na potrzeby własnych warsztatów rzeźniczych zwierząt rzeźnych, mięsa, tłuszczu i przetworów mięsnych jedynie w punktach sprzedaży oznaczonych

przez Centralę Mięsną, Centralę Spółdzielczo-Państwową. W braku takiego oznaczenia, mogą one zaopatrywać się w punktach sprzedaży Centrali Mięsnej oraz Spółdzielni Gminnych „Samopomoc Chłopska“ lub innych spółdzielni, uprawnionych do prowadzenia handlu hurtowego na danym terenie.

Centrala Mięsna jest uprawniona do określania maksymalnej ilości zakupu dla poszczególnych grup osób względnie punktów sprzedaży.

Stołówki pracownicze.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu Nr 3 z dnia 10 lutego 1949 r. pod poz. 13 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 stycznia 1949 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu w sprawie reorganizacji stołówek pracowniczych.

W myśl zarządzenia tego, wszystkie stołówki pracownicze na obszarze całego Państwa podlegają ogólnemu nadzorowi Ministra Przemysłu i Handlu.

Do prowadzenia istniejących stołówek na nowych zasadach są powołane spółdzielnie spożywców, zrzeszone w Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“.

Zakłady pracy powinny przekazać spółdzielniom tym prowadzenie stołówki, oddając im w użytkowanie lokal i inwentarz w zakresie niezbędnym do dalszego prowadzenia stołówki, z prawem dokonywania koniecznych adaptacji.

Remanenty towarowe i inwentarz żywy mają być przekazane przejmującej spółdzielni spożywców odpłatnie według cen i w terminach, jakie ustali Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Kontrole nad wykonaniem omawianego zarządzenia sprawować będzie Departament Planowania i Polityki Handlowej Ministerstwa Przemysłu i Handlu, do którego obowiązków należeć będzie ponadto:

- a) ustalenie sieci stołówek,
- b) koordynowanie zaopatrywania stołówek,
- c) normowanie współpracy organizacji prowadzących stołóWKę ze Związkami Zawodowymi, z Centralą Spółdzielni Spożywców „Społem“ i organizacjami społecznymi,
- d) opiniowanie wniosków w zakresie potrzeb inwestycyjnych i kredytowych stołówek.

Zadania powyższe będą wykonywane przez Departament Planowania i Polityki Handlowej w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej, z Komisją Centralną Związków Zawodowych, z Centralnym Związkiem Spółdzielczym i z zainteresowanymi Departamentami Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Zarządzenie omawiane obowiązuje od dnia 1 stycznia 1949 r.

Ceny i zysk brutto.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu Nr 4 z dnia 20 lutego 1949 r. pod poz. 22 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 lutego 1949 r. w sprawie ogłoszenia trzeciego wykazu artykułów wytwarzanych przez przedsiębiorstwa przemysłowe i rzemieślnicze, na które będą ustalane ceny bądź dopuszczalne wysokości zysku brutto.

Załączony do powyższego zarządzenia wykaz Nr 3 wylicza:

- 1) artykuły przemysłu mineralnego,
- 2) artykuły przemysłu elektrotechnicznego,
- 3) wyroby przemysłu precyzyjnego i optycznego,
- 4) wyroby przemysłu drzewnego,
- 5) wyroby przemysłu skórzanego,
- 6) wyroby różnych przemysłów (puch, pierze, włosie i szczecina oraz wyroby szrotkarskie).